

T R E Ś Ć:

ZARZĄDZENIA PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO:

Poz. 76 — Nr 144 z dnia 5.VI.1953 r. w sprawie trybu opracowania planów instytutów naukowo-badawczych resortów gospodarczych na rok 1954.

Poz. 77 — Nr 148 z dnia 11.VI.1953 r. w sprawie stosowania przewodów izolowanych z żyłami aluminiowymi w instalacjach elektrycznych w pomieszczeniach niemieszkalnych.

Poz. 78 — Nr 149 z dnia 11.VI.1953 r. w sprawie rezerwowania mocy transformatorów zasilających zakład przemysłowy.

76.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

(znak: TE10-02-10)

Nr 144 z dnia 5 czerwca 1953 r.

w sprawie trybu opracowania planów instytutów naukowo-badawczych resortów gospodarczych na rok 1954.

W celu właściwego powiązania planów prac instytutów naukowo-badawczych z narodowymi planami gospodarczymi zarządza się, co następuje:

§ 1. Ministerstwa: Górnictwa, Hutnictwa, Energetyki, Przemysłu Maszynowego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Drzewnego i Papierniczego, Przemysłu Materiałów Budowlanych, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Rolnego i Spożywczego, Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego, Przemysłu Drobного i Rzemiosła, Budownictwa Przemysłowego, Budownictwa Miast i Osiedli, Kolei, Transportu Drogowego i Lotniczego, Żeglugi, Poczty i Telegrafów — przekażą podległym instytutom naukowo-badawczym w terminie do dnia 5 sierpnia 1953 r. wytyczne do planu na rok 1954 opracowane w oparciu o rozwinięte i skonkretyzowane tematycznie wytyczne dla opracowania Narodowego Planu Gospodarczego (NPG) w części dotyczącej planu rozwoju techniki w zakresie prac naukowo-badawczych, konstruktorskich i doświadczalnych.

§ 2. 1. Wytyczne ministerstw powinny obejmować:

- 1) zadania zawarte w uchwale Prezydium Rządu o wytycznych do opracowania NPG oraz wynikające z innych uchwał Prezydium Rządu, zarządzeń Przewodniczącego PKPG i właściwych ministrów oraz inne ważne zagadnienia, które nie zostały objęte tymi uchwałami i zarządzeniami; wytyczne te powinny określać hierarchię ważności prac, termin wykonania poszczególnych prac (kwartał) i zakład produkcyjny wytypowany do przeprowadzenia prób i prac doświadczalnych;
- 2) zadania dotyczące wykorzystania wyników prac ukończonych w instytutach w ubiegłych okresach z określeniem: tematu pracy, zakładu produkcyjnego, w którym wyniki prac zostaną zastosowane oraz obowiązków instytutów i zakładów produkcyjnych w tym zakresie;
- 3) zadania dotyczące pomocy zakładom produkcyjnym w usunięciu trudności ruchowych, technologicznych, organizacji pracy i in. (w formie powołania brygad naukowo-produkcyjnych, zawarcia umów o współpracę z zakładami itp.);
- 4) zadania dotyczące prac normalizacyjnych;
- 5) limity dotyczące zatrudnienia, budżetu i inwestycji.

2. W przypadku potrzeby współdziałania kilku instytutów danego ministerstwa wytyczne, o których mowa w ust. 1 pkt 1 powinny ustalić instytut koordynujący i odpowiedzialny za całość zagadnienia oraz zakres współpracy instytutów współdziałających.

§ 3. 1. Wytyczne opracują i przekażą podległym instytutom departamenty techniki ministerstw w uzgodnieniu z departamentami planowania i produkcji oraz w oparciu o dane uzgodnione z departamentami zatrudnienia i płac, finansowymi, inwestycji i jednostkami organizacyjnymi planującymi zaopatrzenie.

2. Wytyczne ministerstw w zakresie tematycznym powinny wynikać z podziału zadań w dziedzinie prac badawczych i pomocy zakładom produkcyjnym między poszczególne instytuty, centralne biura konstrukcyjne, biura projektowe, centralne laboratoria, laboratoria zakładowe oraz zakładowe biura konstrukcyjne.

3. Wytyczne, o których mowa w § 2 ust. 1, pkt 2 i 3 w zakresie dotyczącym zakładów produkcyjnych powinny być przekazane właściwym centralnym zarządom.

4. Wytyczne ministerstw powinny precyzować formę zakończenia pracy, przy czym forma ta powinna stanowić dokumentację użytkową dla zleceniodawcy.

5. Ministerstwa (departamenty techniki) prześlą jeden egzemplarz wytycznych przekazanych każdemu instytutowi do Departamentu Techniki PKPG.

§ 4. 1. Właściwi ministrowie zarządzą, aby wykazy prac naukowo-badawczych, konstruktorskich i doświadczalnych, wynikających z wytycznych NPG, co do których istnieje potrzeba współdziałania instytutów lub zakładów naukowych podległych innym jednostkom, zostały przekazane do tych ministerstw, w których istnieją możliwości wykonania. Wykaz tych prac należy przesłać również do Departamentu Techniki PKPG. Uzgodnienie zakresu współdziałania powinno nastąpić w trybie roboczym między departamentami techniki zainteresowanych ministerstw.

2. Ministerstwo, do którego zapotrzebowanie zostanie przesłane, zajmie stanowisko co do włączenia zgłoszonej tematyki do planu prac podległych jednostek, powiadamiając o zajętym stanowisku Departament Techniki PKPG i zainteresowany resort w terminie 20 dni od daty otrzymania zapotrzebowania.

3. Ministerstwa, których potrzeby w zakresie prac badawczych, konstruktorskich i doświadczalnych zostaną objęte planem prac jednostek innego resortu — sporządzą wykazy tematyczne tych prac z podaniem jednostki wykonującej i terminu wykonania i prześlą je do Departamentu Techniki PKPG.

4. Na podstawie wykazu, o którym mowa w ust. 3, właściwe ministerstwa powiadomią zainteresowane podległe

instytuty o fakcie przyjęcia prac do planu innej jednostki.

§ 5. Instytuty naukowo-badawcze opracują projekt planu na rok 1954 na podstawie wytycznych ministerstw, uwzględniając ponadto wnioski Polskiej Akademii Nauk w zakresie prac szczególnie ważnych, postulaty zjazdów naukowych i konferencji naukowo-technicznych, wnioski centralnych zarządów i zakładów produkcyjnych, wnioski zgłoszone przez biura projektowe, biura konstrukcyjne i inne instytucje, wnioski rady naukowej instytutu, wnioski wynikające ze współpracy naukowo-technicznej z zagranicą oraz wnioski własne instytutu.

§ 6. Projekt planu instytutu powinien być opracowany pod kątem widzenia koncentracji prac instytutu na istotnie ważnych zagadnieniach postępu technicznego tej gałęzi gospodarki narodowej, którą instytut obsługuje. Projekt planu instytutu powinien być sporządzony w następującym układzie:

- 1) część opisowa obejmująca:
 - a) zwięzłą analizę tematyczną wykonania planu za I półrocze i przewidywane wykonanie planu za II półrocze 1953 r. ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania w zakładach produkcyjnych wyników prac zakończonych,
 - b) omówienie i uzasadnienie głównych kierunków prac instytutu w roku 1954 w oparciu o potrzeby danej gałęzi gospodarki narodowej;
- 2) plan prac naukowo-badawczych:
 - a) o znaczeniu perspektywnym,
 - b) o bezpośrednim znaczeniu dla gospodarki narodowej;
- 3) plan wykorzystania wyników prac zakończonych w ubiegłych okresach;
- 4) plan pomocy zakładom produkcyjnym;
- 5) plan opracowania norm;
- 6) plan współpracy z zagranicą;
- 7) plan wydawniczy;
- 8) plan zatrudnienia;
- 9) preliminarz budżetowy;
- 10) plan inwestycyjny;
- 11) schemat organizacji wewnętrznej instytutu.

§ 7. Niezależnie od układu planu podanego w § 6 należy do projektu planu dołączyć wynikający z planu tematycznego wykaz planowanych do opracowania przez instytut:

- a) prototypów,
- b) prac na skalę ćwierć i półtechniczną — prowadzonych w instytucie i poza instytutem.

§ 8. Projekt planu powinien być sporządzony:

1) w zakresie prac naukowo-badawczych — na formularzach, których wzory ustali i roześle instytutom Departament Techniki PKPG. W fazie opracowania projektu planu nie dokonuje się harmonogramowania etapów, koniecznym jest natomiast wskazanie miejsca przeprowadzania prób, prac doświadczalnych oraz jednostki mającej wykonać prototyp itp. Układ planu prac naukowo-badawczych powinien być następujący:

- a) prace o znaczeniu perspektywnym, których termin zakończenia przewidywany jest na rok planowy,
- b) prace o znaczeniu perspektywnym, których termin zakończenia przekracza rok planowy, z podaniem etapów, które zostaną zakończone w roku planowym,
- c) prace o bezpośrednim znaczeniu dla gospodarki narodowej, których termin zakończenia przewidywany jest na rok planowy,
- d) prace o bezpośrednim znaczeniu dla gospodarki narodowej, których termin zakończenia przekracza rok planowy, z podaniem etapów, które zostaną zakończone w roku planowym;

2) w zakresie wykorzystania wyników prac, pomocy zakładom produkcyjnym oraz prac normalizacyjnych — w układzie wynikającym z układu wytycznych, o których

mowa w § 2 ust. 2 i 3, na formularzach ustalonych przez departamenty techniki ministerstw;

3) w zakresie planu współpracy z zagranicą — w układzie określonym przez resortowe komórki współpracy z zagranicą;

4) w zakresie planu wydawniczego — przedmiotowo i ilościowo w sposób ustalony przez departamenty techniki ministerstw w uzgodnieniu z właściwymi instytucjami wydawniczymi;

5) w zakresie zatrudnienia — według ustaleń Państwowej Komisji Etatów;

6) w zakresie preliminarza budżetowego — w myśl ustaleń Ministerstwa Finansów;

7) w zakresie inwestycji — według przepisów określonych przez resortowe departamenty inwestycji;

8) dla działowego ośrodka dokumentacji — w uzgodnieniu z Centralnym Instytutem Dokumentacji Naukowo-Technicznej, w układzie przez niego ustalonym;

9) w zakresie organizacji wewnętrznej — szczegółowy schemat organizacyjny z uwzględnieniem komórek organizacyjnych do szczebla pracowni, laboratorium (sekcji) i ich lokalizacji, z wykazaniem stanem zatrudnienia na dzień 30 czerwca 1953 r.

§ 9. 1. Do projektu planu prac własnych należy dołączyć:

a) wykaz prac naukowo-badawczych odpowiadających profilowi danego instytutu, a które z braku możliwości wykonania zostały w całości umieszczone w planie innych jednostek podlegających temu samemu ministrowi, lub w planie jednostek podległych innemu ministrowi (§ 4),

b) wykaz prac, których części, etapy lub fragmenty będą opracowane w innych jednostkach badawczych i konstruktorskich, z podaniem jednostek wykonujących i zakresu ich współdziałania.

2. Umieszczanie w projekcie planu prac zleconych do wykonania w całości poza instytutem jest niedopuszczalne.

3. W przypadku wynikłej w ciągu roku potrzeby zlecenia wykonania pracy, jej fragmentu lub etapu poza instytutem, umowę zlecenia na wykonanie pracy zawierać może jedynie właściwe ministerstwo ze środków budżetu centralnego.

§ 10. 1. Projekty planów instytutów w częściach dotyczących planu prac badawczych, wykorzystania wyników prac i pomocy zakładom produkcyjnym sporządzone w układzie zakładowym (działowym) powinny być przedmiotem narad roboczych w poszczególnych zakładach instytutu z udziałem zleceńodawcy.

2. Instytucje lub zakłady zgłaszające tematykę, która nie zostanie przyjęta do projektu planu, zostaną przez instytut o tym powiadomione ze wskazaniem ewentualnych możliwości wykonania poza instytutem. W przypadku sporu decyduje właściwe ministerstwo (departament techniki).

3. W trakcie opracowania projektów planów instytuty przeprowadzą konsultację z właściwymi katedrami w celu uzgodnienia współpracy w zakresie wspólnej tematyki.

4. Projekty planów powinny być zaopiniowane przez rady naukowe instytutów. Członkowie rad, sprawujący merytoryczną opiekę nad tematyką poszczególnych zakładów instytutów lub nad określoną problematyką badawczą, otrzymują projekty planów co najmniej na 14 dni przed terminem posiedzenia rady naukowej. W posiedzeniu plenarnym rady naukowej biorą udział przedstawiciele ministerstw (zainteresowanych departamentów i centralnych zarządów), zakładów produkcyjnych i innych instytucji. O posiedzeniu rady naukowej należy zawiadomić Departament Techniki PKPG na 10 dni przed terminem posiedzenia.

§ 11. 1. Projekty planów w zakresie zatrudnienia, preliminarza budżetowego i inwestycji należy sporządzić w terminach określonych przez Państwową Komisję Etatów oraz jednostki finansowe i inwestycyjne resortu. Przed zatwier-

dzaniem planu zatrudnienia i preliminarza budżetowego przez Państwową Komisję Etatów i Ministerstwo Finansów, departamenty techniki ministerstw oraz Departament Techniki PKPG wyrażą swoje opinie co do ewentualnych odchyśleń od limitów w zakresie etatów i budżetów poszczególnych instytutów.

2. Całość projektu planu w układzie podanym w §§ 6, 7 i 9 instytutu przekażą w terminie do dnia 15 września 1953 r. z protokołem rady naukowej — do właściwego ministerstwa (departament techniki) w 2 egzemplarzach.

§ 12. 1. Ministerstwa (departamenty techniki) dokonają kompleksowej analizy i oceny przedłożonych projektów planów w uzgodnieniu z departamentami planowania i innymi właściwymi departamentami resortu.

2. W toku analizy departamenty techniki ministerstw dokonają sprawdzenia objęcia tematyką prac zadań wynikających z wytycznych NPG. Prace te zostaną w projekcie planu specjalnie oznaczone na karcie tematycznej i zestawieniu zbiorczym.

3. Właściwi ministrowie spowodują przesłanie projektów planów tematycznych podległych instytutów do Polskiej Akademii Nauk i uzgodnią tryb, sposób i termin zgłoszenia wniosków i uwag. Uzyskane wnioski i uwagi Polskiej Akademii Nauk zostaną niezwłocznie po otrzymaniu przekazane do Departamentu Techniki PKPG.

§ 13. Ministerstwa (departamenty techniki) przekażą do Departamentu Techniki PKPG projekty planów instytutów z własną oceną, o której mowa w § 12, oraz opinię rady naukowej instytutu — w terminie do dnia 15 października 1953 r.

§ 14. Departament Techniki PKPG w uzgodnieniu z departamentami branżowymi dokona oceny tematyki prac instytutów w terminie do dnia 15 listopada 1953 r. i przekaże wnioski wynikające z oceny do departamentów techniki właściwych ministerstw.

§ 15. 1. Ustala się następujący tryb zatwierdzania planów:

- 1) w zakresie zadań planowych o tematyce określonej w NPG — właściwi ministrowie zatwierdzą terminy wykonania poszczególnych prac,
- 2) w zakresie pozostałych zadań planowych właściwi ministrowie zatwierdzą ich tematykę i terminy wykonania.

2. Termin zatwierdzania projektów planów ustala się na dzień 15 grudnia 1953 r.

3. Przy zatwierdzaniu projektów planów należy uwzględnić wnioski PKPG i Polskiej Akademii Nauk.

§ 16. 1. Instytuty wprowadzą do projektów planów zmiany wynikłe w toku zatwierdzania.

2. Jednocześnie w zespołach wykonawczych poszczególnych prac naukowo-badawczych przeprowadzone będą prace nad szczegółowym ustaleniem etapów prac i form ich zakończenia. Etapy te powinny być opracowane według następującego układu:

- 1) opracowanie metodyki pracy,
- 2) wykonanie pracy,
- 3) opracowanie wyników,
- 4) wprowadzenie w zakładach przemysłowych.

§ 17. 1. Szczegółowe plany prac w układzie podanym w §§ 6, 7 i 9 zostaną przedłożone w całości departamentom techniki właściwych ministerstw w terminie do dnia 10 stycznia 1954 r. w celu stwierdzenia zgodności wprowadzonych zmian.

2. Ministerstwa (departamenty techniki) przekażą 2 egzemplarze zatwierdzonego planu, szczegółowego każdego instytutu, w kompletnym układzie podanym w §§ 6, 7 i 9 — do Departamentu Techniki PKPG w terminie do dnia 20 stycznia 1954 r.

3. Właściwi ministrowie spowodują przedłożenie zatwier-

dzonych przez siebie planów podległych instytutów Prezesowi Polskiej Akademii Nauk.

§ 18. 1. Dokonywanie zmian tematyki wynikającej z NPG wymaga zastosowania trybu przewidzianego dla dokonywania zmian NPG.

2. Dokonywanie zmian w zakresie pozostałych zadań planowych wymaga pisemnej zgody właściwego ministra i zawiadomienia o tym Departamentu Techniki PKPG.

3. Zmiany zarządzane przez właściwego ministra powinny być wprowadzone w trybie operatywnych planów kwartalno-miesięcznych.

4. Ministerstwa (departamenty techniki) są zobowiązane do przeprowadzania kontroli prawidłowości sporządzania planów kwartalno-miesięcznych, sprecyzowania czynności w ramach etapów prac, ich zgodności z planami rocznymi i zmianami, o których mowa w ust. 2.

5. Wykaz zmian planu rocznego, dokonywanych każdorazowo planem kwartalno-miesięcznym, departamenty techniki skierują do Departamentu Techniki PKPG w terminie 14 dni po rozpoczęciu kwartału.

§ 19. W przypadku, jeżeli sprawującym nadzór nad działalnością instytutu nie jest departament techniki ministerstwa, obowiązki tego departamentu, wymienione w niniejszym zarządzeniu, przechodzą na inny — określony przez właściwego ministra departament.

§ 20. Tryb opracowania planów instytutów podległych bezpośrednio centralnym zarządcom jest identyczny z trybem podanym w niniejszym zarządzeniu z tym, że centralny zarząd powinien:

- a) sprecyzować wytyczne dla podległych instytutów,
- b) dokonać analizy projektu planu przed przekazaniem go do ministerstwa (departamentu techniki).

§ 21. 1. Właściwi ministrowie zarządzają, aby opracowanie, opiniowanie i zatwierdzanie planów innych placówek prowadzących działalność naukowo-badawczą (biura projektowe, centralne biura konstrukcyjne, centralne laboratoria) odbywało się w oparciu o niniejsze zarządzenie.

2. Właściwi ministrowie zarządzają, aby plany prac naukowo-badawczych placówek wymienionych w ust. 1 oraz plany prac naukowo-badawczych prowadzone przez placówki badawcze, laboratoria i biura konstrukcyjne działające przy zakładach produkcyjnych — były opiniowane przez właściwe przedmiotowo instytuty.

§ 22. Ministrowie: Rolnictwa, Leśnictwa, Gospodarki Komunalnej, Handlu Wewnętrznego oraz Prezesi: Centralnego Urzędu Geologii i Centralnego Urzędu Geodezji i Kartografii wydadzą, w oparciu o niniejsze zarządzenie, w terminie do dnia 30 czerwca 1953 r. zarządzenia ustalające tryb opracowania planów podległych instytutów w uzgodnieniu z właściwymi przedmiotowo departamentami PKPG.

§ 23. Dla instytutów podległych Przewodniczącemu PKPG ustala się następujący tryb postępowania:

1. Ministerstwa wymienione w § 1 oraz Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, Ministerstwo Zdrowia i Państwowe Przedsiębiorstwo Urządzeń Klimatyzacyjnych opracują i przekażą wnioski do projektu planu Centralnego Instytutu Ochrony Pracy — w terminie do dnia 1 sierpnia 1953 r. Na podstawie zgłoszonych wniosków oraz na podstawie wniosków poszczególnych zakładów Centralnego Instytutu Ochrony Pracy — Instytut ten opracuje projekt planu i przekaże do zaopiniowania Centralnej Radzie Związków Zawodowych i Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej. Całość projektu planu wraz z opinią rady naukowej Instytutu, Centralnej Rady Związków Zawodowych i Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej należy przekazać w terminach przewidzianych w niniejszym zarządzeniu dla innych instytutów do Departamentu Techniki PKPG.

2. Ministerstwa wymienione w § 1 opracują i przekażą wnioski do planów zakładów branżowych Instytutu Ekono-

miki i Organizacji Przemysłu w terminie do dnia 1 sierpnia 1953 r. Opracowane na podstawie zgłoszonych wniosków oraz wniosków poszczególnych zakładów Instytutu Ekonomiki i Organizacji Pracy Przemysłu, projekty planów zakładów branżowych tego Instytutu należy przedstawić właściwym ministerstwom do zaopiniowania. Projekty planów zakładów problemowych zostaną zaopiniowane przez właściwe departamenty PKPG. Całość projektu planu Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu z opinią rady naukowej, ministerstw i właściwych departamentów PKPG, należy przekazać w terminie przewidzianym niniejszym zarządzeniem dla innych instytutów — do Departamentu Techniki PKPG.

3. Departament Techniki PKPG udzieli ramowych wytycznych Centralnemu Instytutowi Dokumentacji Naukowo-Technicznej. Jednocześnie Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej zwróci się do ministerstw, których dotyczy działalność tego Instytutu o przekazanie postulatów do projektu planu. Działowe ośrodki dokumentacji zgłoszą dezyderaty co do działalności Instytutu na rok 1954. Projekt planu Instytutu Dokumentacji Naukowo-Technicznej wraz z opinią rady naukowej należy przekazać do Departamentu Techniki PKPG w terminach przewidzianych niniejszym zarządzeniem dla innych instytutów.

4. Ministerstwo Przemysłu Maszynowego opracuje i prześle wnioski do projektu planu Głównego Urzędu Miar w zakresie prac naukowo-badawczych w terminie do dnia 1 sierpnia 1953 r. Projekt planu Głównego Urzędu Miar należy przedłożyć Ministerstwu Przemysłu Maszynowego w celu zaopiniowania. Całość projektu planu wraz z opinią Ministerstwa Przemysłu Maszynowego należy przekazać do Departamentu Techniki PKPG w terminach przewidzianych niniejszym zarządzeniem dla innych instytutów.

5. Departament Techniki PKPG przedłoży do zatwierdzenia Przewodniczącemu PKPG projekty planów podległych instytutów wraz z własną oceną i wnioskami co do ich zatwierdzenia.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. E. Szyr

77.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 148 z dnia 11 czerwca 1953 r.
(znak: GKOP-I-VE-386/53)

w sprawie stosowania przewodów izolowanych z żyłami aluminiowymi w instalacjach elektrycznych w pomieszczeniach niemieszkalnych.

W celu zaoszczędzenia przewodów z żyłami miedzianymi zarządza się w porozumieniu z Ministrem Energetyki, co następuje:

§ 1. W pomieszczeniach niemieszkalnych, do czasu wydania przepisów instalacyjnych zmieniających przepisy budowy i ruchu urządzeń elektrycznych prądu silnego (P.N.E 10-1932/36), w instalacjach oświetleniowych i siłowych należy stosować, zamiast przewodów z żyłami miedzianymi, przewody z żyłami aluminiowymi o przekroju równym lub większym od 2,5 mm².

§ 2. Instalacje, o których mowa w § 1, należy wykonywać przy użyciu izolatorów, zacisków, rurek z płaszczem metalowym lub rurek metalowych:

- w zakładach przemysłowych,
- w budynkach szkolnych i zakładach naukowych,
- w prowizorycznych budynkach i pomieszczeniach na placach budów,
- w pomieszczeniach o charakterze administracyjnym lub hotelowym, zarówno murowanych jak i otynkowanych drewnianych, w miejscach powszechnego użytkowania

jak klatki schodowe, korytarze, kuchnie, łazienki, toalety,

e) na poddaszach o niepalnym pokryciu dachu.

§ 3. Przewody z żyłami aluminiowymi mogą być stosowane w drewnianych budynkach nieotynkowanych oraz na poddaszach z palnym pokryciem, pod warunkiem wykonania instalacji normalnej z zastosowaniem osprzętu ze specjalnymi zaciskami do przyłączenia przewodów aluminiowych lub wykonania instalacji hermetycznej przewodem typu płaszczowego lub w rurce stalowo-pancernej albo gazowej.

§ 4. Zabrania się stosowania przewodów z żyłami aluminiowymi w:

- obwodach pomocniczych (sterowniczych, pomiarowych i regulacyjnych),
- pomieszczeniach zagrożonych niebezpieczeństwem wybuchu,
- urządzeniach na ruchomych obiektach i mechanizmach podlegających trwałym wstrząsom jak: wagony, dźwigi, walcownie itp.
- instalacjach na prąd stały.

§ 5. Zabrania się stosowania przewodów z żyłami aluminiowymi o przekroju poniżej 10 mm² w przypadku niestosowania osprzętu z zaciskami specjalnymi do połączenia przewodów aluminiowych w:

- szpitalach i żłobkach,
- przedsiębiorstwach widowiskowych (teatry, kina, sale koncertowe),
- w muzeach i dużych bibliotekach.

§ 6. Wykonanie instalacji przewodami elektrycznymi z żyłami aluminiowymi powinno być przeprowadzone zgodnie z wymaganiami Instrukcji Ramowej stanowiącej załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego nr 51 z dnia 24 lutego 1953 r. w sprawie stosowania przewodów z żyłami aluminiowymi w instalacjach elektrycznych w budynkach mieszkalnych (Biuletyn PKPG nr 6, poz 33) z tą zmianą, że w pomieszczeniach niemieszkalnych dopuszczalne jest stosowanie przewodów z żyłami aluminiowymi o przekroju 2,5 mm².

§ 7. Instalacje wykonane przewodami z żyłami aluminiowymi muszą pozostawać pod stałą opieką i fachową konserwacją i nadzorem.

§ 8. Zakłady Zbytu Energii (ZZE) podległe Ministrowi Energetyki oraz terenowe przedsiębiorstwa energetyczne (WPE) obowiązane są przyjmować i przyłączać do sieci instalacje elektryczne w pomieszczeniach niemieszkalnych wykonane przewodami z żyłami aluminiowymi, które w dniu ogłoszenia niniejszego zarządzenia zostały już ukończone lecz nie były jeszcze przyjęte i podłączone do sieci oraz instalacje znajdujące się w trakcie zakładania przewodów z żyłami aluminiowymi — pod warunkiem, że wykonanie instalacji będzie odpowiadać wymaganiom niniejszego zarządzenia.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. E. Szyr
W porozumieniu:
MINISTER ENERGETYKI B. Jaszczuk

78.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 149 z dnia 11 czerwca 1953 r.
(znak: GKOP-I-VE)

w sprawie rezerwowania mocy transformatorów zasilających zakład przemysłowy.

Na podstawie § 3 uchwały Nr 109/53 Prezydium Rządu z dnia 4 lutego 1953 r. w sprawie wykorzystania istniejących rezerw mocy transformatorowych w zakładach produkcyj-

nych, zatwierdza się opracowane przez Ministerstwo Energetyki „Wytyczne określające zasady rezerwowania mocy transformatorów zasilających zakład przemysłowy“ stanowiące załącznik do zarządzenia.

Wytyczne te stanowią również podstawę do określenia rezerwowania mocy transformatorów w podstacjach oddziaływających zakładów przemysłowych.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI

PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

w z. E. Szyr

W porozumieniu:

MINISTER ENERGETYKI

B. Jaszczuk

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego PKPG Nr 149 z dnia 11 czerwca 1953 r.

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Wytyczne niniejsze określają zasady ustalania dopuszczalnych rezerw transformatorowych w istniejących stacjach przeznaczonych do zasilania zakładów przemysłowych przyłączonych do sieci zakładów przemysłowych oraz do sieci podległych Ministrowi Energetyki.

Wytycznych niniejszych należy przestrzegać również przy uzgadnianiu dokumentacji technicznej urządzeń projektowanych zakładów przemysłowych zgodnie z wymaganiami przepisów o dostawie i użytkowaniu energii elektrycznej część I, zawartych w załączniku Nr 3 do zarządzenia Ministra Energetyki z dnia 19 lipca 1952 r. (Monitor Polski Nr A-75, poz. 1201).

2. Zakład przemysłowy obowiązany jest do przeprowadzenia w istniejących urządzeniach, nie odpowiadających warunkom niniejszych wytycznych, zmian w zakresie i terminie uzgodnionym z właściwym Zakładem Zbytu Energii po porozumieniu się odbiorcy z jego władzą zwierzchnią.

§ 2. UZASADNIENIE STOSOWANIA REZERW MOCY TRANSFORMATOROWYCH W STACJACH ZASILAJĄCYCH ZAKŁAD PRZEMYSŁOWY

1. Rezerwowanie mocy transformatorów ma na celu:

- zwiększenie stopnia pewności zasilania zakładu przemysłowego,
- zapewnienie dostawy energii w przypadku wzrostu obciążenia spowodowanego rozwojem zakładu przemysłowego.

2. Stosowanie rezerw mocy dla zwiększenia pewności zasilania powinno być uzależnione od szczególnych warunków pracy urządzeń produkcyjnych zasilanego zakładu i skutków jakie pociąga za sobą przerwa w zasilaniu.

Przy rezerwowaniu mocy transformatorów Zakłady Zbytu Energii sprawdzą pewność zasilania wszystkich ogniw wysokiego napięcia, aż do źródeł zasilania włącznie. Rezerwowanie ogniwa końcowego jakim jest transformator przestaje być celowe, jeśli rezerwowanie pozostałych ogniw jest niedostateczne i nie spełnia wymaganych warunków pewności zasilania.

3. Utrzymanie rezerw mocy z powodu przewidywania wzrostu obciążenia powinno być w czynnych zakładach uzależnione od planu rozwoju zakładu w ciągu najbliższych dwóch lat. Natomiast przy projektowaniu nowych zakładów dobór wielkości transformatorów powinien być dostosowany do obciążenia w końcu drugiego roku od uruchomienia zakładu. Rezerwa z tytułu wzrostu obciążenia przewidywanego w okresie dalszych lat powinna polegać na przystosowaniu pomieszczeń transformatorowych do wymiany na większe jednostki lub też na przewidywaniu miejsca dla nowych jednostek celem ustawienia ich, kiedy obciążenie stacji wzrośnie do granic dopuszczalnych przeciążalności transformatorów.

Jeżeli zatwierdzona dokumentacja techniczna urządzenia zasilającego przewiduje dalsze etapy budowy, to poza wspomnianym powyżej przystosowaniem pomieszczeń transformatorowych nie należy dokonywać już w pierwszym etapie nakładów inwestycyjnych dotyczących etapów następnych.

4. W przypadku zasilania zakładu z kilku stacji transformatorowych można wykonać dodatkowe połączenie między stacjami na wys. napięciu sieci rozdzielczej zakładu. Dzięki wzajemności zasilania ze stacji sąsiednich unika się stosowania rezerw w każdej stacji z osobna, natomiast rezerwe mocy transformatorowej rozkłada się na stacje sąsiednie biorące udział w zasilaniu, zwiększając odpowiednio moc roboczą jednostek transformatorowych tych stacji.

5. Przy doborze wielkości i ilości transformatorów należy mieć na uwadze:

- standaryzację wielkości i typu transformatorów,
- przebieg obciążeń dobowych i rocznych stacji,
- przeciążalność transformatorów w warunkach zakłóceńowych i szczytów dobowych.

§ 3. PODZIAŁ ODBIORÓW NA KATEGORIE Z PUNKTU WIDZENIA SKUTKÓW, JAKIE POCIĄGA ZA SOBĄ PRZERWA W ZASILANIU

1. Wymagania co do pewności zasilania pozostają w ścisłej zależności od skutków, jakie pociąga za sobą dla zakładu przemysłowego przerwa w zasilaniu. Zależnie od skutków, jakie pociąga za sobą przerwa w zasilaniu urządzeń o zasadniczym znaczeniu w zakładach przemysłowych, dzieli się odbiory na następujące kategorie:

- odbiorów I kategorii, dla których przerwa w zasilaniu może pociągnąć za sobą niebezpieczeństwo dla załogi lub znaczne straty materialne, spowodowane uszkodzeniem urządzeń, „zniszczeniem“ produkcji przemysłowej lub zaburzeniem w skomplikowanym procesie technologicznym, powodujące długotrwałe przestoje przed ponownym podjęciem produkcji,
- odbiorów II kategorii, dla których przerwa w zasilaniu pociąga za sobą znaczne zmniejszenie w produkcji przemysłowej, znaczny przestój załogi, urządzeń produkcyjnych i urządzeń transportowych,
- odbiorów III kategorii, do których należą wszelkie inne nie wymienione pod lit. a) i b).

W załączeniu podana jest klasyfikacja odbiorów oparta o powyższe zasady (§ 8).

2. Klasyfikacja odbiorów i ich podział na kategorie z punktu widzenia pewności zasilania wymaga znajomości procesu technologicznego urządzeń zaopatrywanych w energię elektryczną, szczególnych warunków pracy tych urządzeń i skutków, jakie pociąga za sobą przerwa w zasilaniu.

Szczególnie skrupulatnego klasyfikowania wymagają odbiory zaliczone do I kategorii, z uwagi na konieczność utrzymania ich w ruchu bez dłuższych przerw i związanych z tym kosztów rezerwowania zasilania.

3. W projektowanych zakładach zaliczenie odbiorów do odpowiedniej kategorii i bilans jednocześnie występujących obciążeń powinien być dokładnie określony przed przystąpieniem do projektowania urządzeń zasilających zakład przemysłowy.

Zaliczenie odbiorów nie wyszczególnionych w niniejszych wytycznych do I kategorii wymaga uzgodnienia z organami Państwowej Inspekcji Energetycznej Ministerstwa Energetyki i zatwierdzenia przez Ministerstwo, któremu podlega inwestor. Zaliczenia odbiorów nie wymienionych w niniejszych wytycznych do kategorii II dokonują władze nadrzędne inwestora co najmniej na szczeblu centralnego zarządu w oparciu o niniejsze wytyczne.

4. W czynnych zakładach przemysłowych powinna być przeprowadzona klasyfikacja odbiorów na kategorie, w oparciu o podział podany w niniejszych wytycznych — i pisemny wykaz odbiorów II kategorii winien być uzgodniony z ZZE i zatwierdzony przez władze nadrzędne zakładu, co najmniej na szczeblu centralnego zarządu, zaś I kategorii przez Ministerstwo, któremu podlega zakład.

§ 4. REZERWOWANIE MOCY TRANSFORMATORÓW W STACJACH ZASILAJĄCYCH ZAKŁAD PRZEMYSŁOWY ZALEŻNIE OD KATEGORII ODBIORÓW

1. Ogólne zasady rezerwowania

1) Sposób zasilania odbiorów I kategorii powinien być tak wykonany, aby w przypadku wypadnięcia z ruchu jednego źródła zasilania nie nastąpiła przerwa w zasilaniu, względnie nastąpiła przerwa nie przekraczająca czasu dopuszczalnego ze względu na charakter procesu technologicznego dla wykluczenia następstw, o których mowa w § 3.

Ewentualne przerwy w zasilaniu powinny być krótkotrwałe i wynosić tyle, ile czasu potrzeba na ręczne przełączenie na rezerwowe zasilanie w stacjach ze stałą obsługą, a zdalne z nastawni lub samoczynne.

2) Przy rozwiązywaniu sposobu zasilania odbiorów II kategorii należy zapewnić częściową rezerwę mocy transformatorowej.

3) Dla odbiorów III kategorii rezerwy zainstalowanej transformatorowej nie należy przewidywać.

4) Jeżeli w tym samym zakładzie przemysłowym istnieją odbiory, które należy zaliczyć do różnych kategorii, to moc i ilość transformatorów zasilających należy dobrać tak, aby

w przypadku awarii obwodu jednego transformatora zasilającego było w pełni zabezpieczone zasilanie z przerwą nie dłuższą od dopuszczalnej wszystkich jednocześnie występujących obciążeń odbiorów I kategorii, przez obwód innego transformatora. Natomiast zakres rezerwy dla odbiorów II kategorii w przypadku awarii któregośkolwiek obwodu zasilającego należy ustalić zgodnie z postanowieniami pkt. 2, przy czym rezerwowac należy w zasadzie nie więcej aniżeli 60% jednocześnie występujących obciążeń II kategorii i dążyć do wzajemnego rezerwowania odbioru ze stacji sąsiednich zgodnie z § 2 ust. 4.

5) Jeżeli zakład przemysłowy o produkcji potokowej posiada kilka równoległych linii produkcyjnych, to zaleca się zasilanie każdej z nich z różnych transformatorów.

6) W razie zasilania zakładu przemysłowego z kilku stacji o różnych napięciach zasilania i braku lub niedostatecznej przelotności wewnętrznej sieci wtórnego napięcia, rezerwowanie transformatorów o różnych napięciach pierwotnych należy rozpatrywać oddzielnie.

2. Dobór transformatorów w stacjach zasilających zakłady o odbiorach I i II kategorii

1) W stacjach zasilających odbiory I kategorii oraz odbiory II kategorii (w zakresie do 60%) moc transformatorów zainstalowanych należy dobierać tak, aby przy wypadnięciu jednego transformatora pozostałe, z uwzględnieniem ich przeciążalności, posiadały moc co najmniej równą jednocześnie występującym obciążeniom przez odbiory wymagające rezerwowania. Przy ustawieniu dwu transformatorów moc każdego z nich, z uwzględnieniem jego przeciążalności, musi być równa co najmniej obciążeniu wynikającemu z odbiorów wymagających rezerwowania. Przy ustawieniu trzech transformatorów moc ich powinna być tak dobrana, aby w przypadku uszkodzenia jednego transformatora dwa pozostałe pokryły w pełni odbiory wymagające rezerwowania. Nie należy przewidywać jednocześnie uszkodzenia 2 transformatorów.

2) Koszt inwestycyjny stacji z dwoma transformatorami jest zawsze niższy aniżeli stacji z większą ilością transformatorów. Stację z dwoma transformatorami przy dwu liniach łączących z nią wysokiego napięcia stwarzają korzystne warunki dla prostoty układu.

Stacje z trzema transformatorami mogą się okazać korzystniejszym rozwiązaniem aniżeli stacje dwutransformatorowe, jeżeli stacja zasilająca odbiory o bardzo nierównomiernym obciążeniu w ciągu doby i roku, np. zakład pracujący tylko na jedną lub dwie zmiany. Zależnie od dobowego wykresu obciążeń może być wówczas bardziej celowym ustawienie trzech transformatorów zamiast dwóch, co daje możliwość elastycznego dostosowania mocy czynnych transformatorów do obciążenia, a tym samym obniżenia strat energii.

3. Dobór transformatorów w stacjach zasilających zakłady przemysłowe o przeważających odbiorach II kategorii

1) Jeżeli stacja zasilająca wyłącznie lub przeważnie odbiory II kategorii, to w razie ustawienia dwóch transformatorów, moc każdego z nich nie powinna wynosić więcej aniżeli 0,6 najwyższych jednocześnie występujących obciążeń II kategorii.

Przy rozpatrywaniu różnych warunków ruchowych należy uwzględnić przeciążalność transformatorów, to jest dopuścić do przeciążenia jednego z nich przy wypadnięciu z ruchu drugiego transformatora.

2) Jeżeli obciążenie stacji jest tak wysokie, że przy wypadnięciu z ruchu jednego z transformatorów na czas dłuższy pozostałe ze względu na wielkość i czas trwania przeciążenia okazały się nie wystarczające dla pokrycia wszystkich odbiorów II kategorii, wówczas trzeba się uciec do chwilowego wyłączenia mniej ważnych odbiorów — aż do czasu wymiany uszkodzonego transformatora z rezerwy scentralizowanej i przywrócenia normalnych warunków zasilania.

4. Dobór transformatorów w stacjach zasilających odbiory III kategorii

W stacjach zasilających odbiory III kategorii nie należy przewidywać żadnych zainstalowanych rezerw transformatorów, mających na celu zwiększenie pewności zasilania.

Jeżeli nie ma możliwości dodatkowego przyłączania celem częściowego zasilania po stronie napięcia sieci rozdzielczej zakładu, należy liczyć się z przerwą trwającą aż do czasu ustawienia transformatora rezerwowego.

5. Rezerwa scentralizowana

Transformatory rezerwowe dla odbiorców II i III kategorii powinny stanowić rezerwę scentralizowaną dla kilku zakładów przemysłowych wzgl. dla całego ośrodka przemysłowego.

Specjalnie na ten cel przeznaczone transformatory w ilości okresowo ustalonej przez terenowo właściwy Zakład Zbytu Energii, jako organ PIE, powinny pozostawać zmagazynowane na składzie zakładów przemysłowych danego ośrodka.

Dla ułatwienia gospodarki transformatorami w zakładach posiadających wspólną rezerwę scentralizowaną, powinno się dążyć do stosowania jednostek o tych samych przekładniach, układach połączeń, napięciu zwarcia i możliwie zbliżonych mocach.

Prawo dysponowania transformatorami scentralizowanej rezerwy w przypadkach awarii w zakładach przemysłowych przysługuje wyłącznie ZZE. Transformatory rezerwowe pozostają własnością zakładu wypożyczającego, zaś okres wypożyczenia powinien być określony. Opiekę techniczną nad wymienionymi transformatorami sprawuje zakład przemysłowy zaś nadzór techniczny — ZZE.

W czynnych zakładach przemysłowych rezerwa scentralizowana tworzy się z istniejących jednostek transformatorów uznanych jako konieczna rezerwa, a w nowobudowanych zakładach — z jednostek specjalnie przewidzianych na ten cel w ilości zaleconej przez ZZE przy uzgadnianiu dokumentacji technicznej.

§ 5. ZASILANIE ODBIORÓW ŚWIATEŁA

Zasilanie odbiorów siły i światła w zakładach przemysłowych odbywa się zasadniczo ze wspólnych transformatorów.

Przypadki zasilania odbiorników siły i światła ze wspólnych lub oddzielnych transformatorów należy uzależnić od:

- wysokości kosztów inwestycyjnych,
- wysokości zapotrzebowania metali kolorowych,
- wysokości rocznych kosztów eksploatacyjnych,
- wahań napięcia w stacjach i sieci oraz skutków, jakie wahania te wywierają na jakość oświetlenia,
- innych okoliczności, takich jak szczególne wymagania stawiane odnośnie pewności zasilania i rezerwowania, zagadnienie uziemienia punktu zerowego itp.

W zakładach przemysłowych, w których zastosowano oddzielne transformatory oświetleniowe, rezerwowanie tych ostatnich powinno być osiągnięte bądź przez wykorzystanie transformatorów siłowych (o ile pozwala na to napięcie) bądź przez połączenie z siecią niskiego napięcia (o ile pozwalają na to warunki lokalne), bądź przez rezerwowy transformator, którego moc zapewni pokrycie niezbędnego minimum obciążenia oświetleniowego (oświetlenie zakłóceńowe).

Transformatorów przeznaczonych do zasilania oddzielnej sieci oświetleniowej nie wlicza się do ilości transformatorów zasilających, zainstalowanych na stacji (w rozumieniu § 4 ust. 2, 3, 4).

§ 6. DOBÓR MOCY I ILOŚCI TRANSFORMATORÓW SPRZĘGŁOWYCH PRZY JEDNOCZESNYM ZASILANIU ZAKŁADU PRZEMYSŁOWEGO Z ELEKTROWNI WŁASNEJ I Z SIECI OKRĘGOWEJ

1. Dobór wielkości sprzęgła transformatorowego wiążącego elektrownię zakładu przemysłowego z siecią okręgową należy uzależnić od:

- wielkości elektrowni (ilości i mocy prądnic),
- maksymalnego zapotrzebowania zakładu przemysłowego,
- charakteru i wielkości odbiorów wymagających rezerwowania,
- wymagań wynikających ze współpracy elektrowni przemysłowej z siecią okręgową.

2. Moc transformatora sprzęgłowego należy dobrać na podstawie bilansów mocy zestawionych dla różnych warunków ruchu. Bilans ten dla warunków ruchu elektrowni przemysłowej współpracującej z siecią okręgową należy oprzeć o następujące dane w kVA:

- moc osiągalna elektrowni przemysłowej — N_{EP}
- moc osiągalna elektrowni przemysłowej w przypadku awarii największej jednostki N_{EP}^{nw}
Uwaga: zakłada się, iż moc kotłów odpowiada mocy maszyn.
- maksymalne obciążenie zakładu przemysłowego — N_{maks}

- d) maksymalne obciążenie odbiorami I kat. + 60% od odbiorów, II kat. — $N_{rez.}^{maks}$
- e) maksymalne obciążenie zakładu przemysłowego w czasie godzin szczytowego obciążenia systemu energetycznego N_{szczyt}^{maks} S.E.
- f) maksymalne obciążenie zakładu przemysłowego w czasie doliny (godzin minimalnego obciążenia) systemu energetycznego — N_{dol}^{maks} S.E.
- g) moc zużywana na potrzeby własne elektrowni przemysłowej przy wszystkich prądnicach w ruchu — N_{pw}

Uwaga: moc ta dla elektrowni kondensacyjnej wynosi orientacyjnie

$$N_{pw} \cong 0,06 \div 0,08 N_{EP}$$

dla elektrociepłowni

$$N_{pw} \cong 0,10 \div 0,12 N_{EP}$$

- h) moc zużywaną na potrzeby własne elektrowni przemysłowej przy wypadnięciu z ruchu największej jednostki — N_{pw}^{aw}
np.: przy ruchu tylko jednej z 2 turboprądnic

$$N_{pw}^{aw} \cong 0,6 N_{pw}$$

- i) współczynnik technicznego minimum obciążenia elektrowni przemysłowej — K .

Uwaga: Współczynnik „K” zależny od typu turbin i kotłów wynosi dla turbin kondensacyjnych orientacyjnie 30%. W przypadku gospodarki skojarzonej należy techniczne minimum elektrowni przemysłowej powiększyć o pełną moc elektryczną uzyskiwaną przy produkcji potrzebnej ilości energii cieplnej.

Posiadając te dane należy zestawić bilanse mocy dla następujących warunków ruchu:

- A) Bilans mocy przy maksymalnym obciążeniu zakładu przemysłowego.

$$N_A = N_{EP} - N_{pw} - N_{maks}$$

- B) Bilans mocy przy krótkotrwałej awarii jednej (największej) turboprądnicy i przy obciążeniu wynikającym z odbiorów rezerwowanych.

$$N_B = N_{EP}^{aw} - N_{pw}^{aw} - N_{rez.}^{maks}$$

- C) Bilans mocy przy pracy elektrowni w godzinach szczytowego obciążenia systemu energetycznego.

$$N_C = N_{EP} - N_{pw} - N_{szczyt}^{maks} \text{ S.E.}$$

- D) Bilans mocy przy pracy elektrowni w godzinach minimalnego obciążenia systemu energetycznego.

$$N_D = N_{dol}^{maks} \text{ S.E.} - K (N_{EP} - N_{pw})$$

- E) Wybór mocy sprzęgła transformatorowego — N_{sp} ustala się na podstawie największej wartości wynikającej z warunków wyszczególnionych w punktach A, B, C i D z uwzględnieniem przeciążalności transformatorów. W podanych wzorach w razie różnych współczynników mocy należy stosować sumowanie geometryczne. Jeśli wielkość $N_{rez.}^{maks}$ jest większa od $(N_{EP} - N_{pw})$ to moc sprzęgła musi składać się co najmniej z dwu jednostek transformatorowych, każda o mocy nie mniejszej niż

$$\left[\frac{N_{rez.}^{maks}}{2} - (N_{EP} - N_{pw}) \right]$$

Moc obranych transformatorów należy sprawdzić pod kątem potrzeb bilansu mocy biernej zwłaszcza w wypadku wykorzystywania starych prądnic w zakładzie przemysłowym w charakterze wirujących kompensatorów.

- F) Jeśli ustalona wg powyższych zasad moc transformatora sprzęgłowego okazałaby się niedostateczną dla pokrycia pełnego zapotrzebowania zakładu przemysłowego w czasie remontu wzgl. długotrwałej awarii największego turbospoju elektrowni, to wolno zastosować scentralizowaną rezerwę transformatorową w wysokości

$$N_{TR}^{scentr} = N_{maks} - (N_{EP}^{aw} - N_{pw}^{aw} + N_{sp})$$

Wówczas dla ulokowania transformatora rezerwy scentralizowanej powinno być z góry przewidziane miejsce w stacji zasilającej wyposażone w urządzenia potrzebne do przyłączenia tej jednostki, której wielkość i rodzaj ustalone zostaną przy uzgodnieniu z Zakładem Zbytu Energii dokumentacji technicznej urządzeń elektrycznych zakładu przemysłowego.

- G) W przypadkach nietypowych, uzasadnionych specjalnymi warunkami ruchu elektrowni przemysłowej lub względami jej współpracy z siecią energetyczną, dobór wielkości sprzęgła transformatorowego może być oparty na innych przesłankach uzgodnionych z Państwową Inspekcją Energetyczną lub jej organami terenowymi.

3. Przykłady ustalenia wielkości sprzęgła transformatorowego.

Wielkości mocy i obciążeń	przykład 1	przykład 2	przykład 3
N_{EP}	21 MVA	16 MVA	16 MVA
N_{pw}	1 MVA	1 MVA	1 MVA
N_{EP}^{aw}	10,5 MVA ¹⁾	8 MVA ¹⁾	8 MVA ¹⁾
N_{pw}^{aw}	0,6 MVA	0,6 MVA	0,6 MVA
N_{maks}	18 MVA	20 MVA	26 MVA
$N_{rez.}^{maks}$	15 MVA	15 MVA	18 MVA
$N_{szczyt}^{maks} \text{ SE}$	12 MVA	12 MVA	13 MVA
$N_{dol}^{maks} \text{ SE}$	9 MVA	9 MVA	10 MVA
K	0,3	0,3	0,4 ²⁾
N_A	21-1-18=+2MVA	16-1-20=-5MVA	16-1-26=-11MVA
N_B	10,5-0,6-15=-5,1MVA	8-0,6-15=-7,6MVA	8-0,6-18=-10,6MVA
N_C	21-1-12=+8MVA	16-1-12=+3MVA	16-1-13=+2MVA
N_D	0,3/21-1/-9=-3MVA	0,3/16-1/-9=-4,5MVA	0,4/16-1/-10=-4MVA
$N_{sp} =$	$N_C = 8 \text{ MVA}$	$N_B = 7,6 \text{ MVA}$	$N_A = 11 \text{ MVA}$ w co najmniej 2 jednostkach większych od 18-16+1=3MVA
N_{TR}^{scentr}	18-10,5-0,6+8=-0,1MVA zbędna	20-8-0,6+7,6=-1MVA	26-8-0,6+11=-1,6MVA

Uwaga:

- 1) przyjęto że w elektrowni przemysłowej są zainstalowane dwie turboprądnice równe co do wielkości,
- 2) $K = 0,4$ przyjęto ze względu na pobór pary do celów technologicznych w ramach gospodarki skojarzonej,
- 3) obliczenia przeprowadzono w założeniu $\cos \phi = \text{const}$.
- 4) znak (+) oznacza oddawanie mocy do sieci okręgowej a znak (-) pobór z sieci okręgowej,
- 5) przy ostatecznym wyborze wielkości jednostek sprzęgła transformatorowego należy uwzględnić ponadto wielkości znormalizowane transformatorów oraz dopuszczalną przeciążalność zależną od przebiegu dobowego wykresu obciążenia.

§ 7. REZERWOWA MOC TRANSFORMATORÓW W STACJACH ODDZIAŁOWYCH.

Wtyczne dotyczące rezerwowania mocy transformatorowej w stacjach zasilających stanowią również podstawę do określania rezerwowania mocy transformatorowych w oddziałowych stacjach zakładów przemysłowych oraz rezerwy scentralizowanej wymienionej w § 4 pkt. 5.

§ 8. PODZIAŁ ODBIORCÓW

na kategorie z punktu widzenia skutków jakie pociąga za sobą przerwa w zasilaniu energią elektryczną

L. p.	Nazwa oddziałów lub zakładów przemysłowych	Nazwa odbioru	Kategoria
1. ZAKŁADY PRZEMYSŁU METALOWEGO			
1	Oddziały mechaniczne i montażowe, pracujące na seryjną produkcję.	Maszyny zimnej obróbki metali.	II
2	Jak w pktcie 1, lecz nie pracujące na seryjną produkcję.	Maszyny zimnej obróbki metali.	III
3	Oddziały remontowe, mechaniczne i elektryczne.	Maszyny zimnej obróbki metali.	III
4	Oddziały obróbki cieplnej.	Piece obróbki cieplnej.	II
5	Zespół kuźni, pras, przebijarek, pracujący na seryjną produkcję. Oddziały spawalnicze.	Młoty, prasy, piece nagrzewu i termicznej obróbki metali.	II
6	Jak w pktcie 5, lecz nie pracujące na seryjną produkcję.	Młoty, prasy, piece nagrzewu i termicznej obróbki metali.	III
7	Centralne stacje sprężonego powietrza.	Sprężarki.	II
8	Stacja zaopatrująca w wodę dla potrzeb własnych.	Pompy wodne.	II—III
9	Stacje załadowcze.	Napędy elektryczne.	III
2. ZAKŁADY KOKSOCHEMICZNE			
10	" "	Pompy do ochładzania baterii.	I
11	" "	Wentylatory i ekshaustory.	I
12	" "	Sprężarki do gazu.	I
13	" "	Ładowanie pieców. Wypycharka i wozy elektryczne.	I
14	" "	Urządzenia składowiska koksu.	II
3. HUTNICTWO ŻELAZA			
15	Wielkie piece.	Dmuchawy i stacje oczyszczania gazu.	I
16	" "	Pompy wody chłodzącej.	I
17	Wielkie piece.	Urządzenia załadowcze, suwnice lejnicze.	II
18	" "	Urządzenia składowiska.	II***)
19	" "	Hala lejnicza, zatykarka.	I
20	Stalownie.	Mechanizmy pieców martenowskich.	I
21	"	Piece indukcyjne.	I
22	"	Piece łukowe.	II
23	"	Pompy wody chłodzącej dla pieców stalowniczych.	I
24	"	Suwnice lejnicze.	I
25	"	Suwnice pomocnicze w hali lejniczej.	II
26	"	Urządzenia składowiska złomu.	II
27	Stacje czadnic i oczyszczalnie gazu czadniczego.	Wentylatory, ekshaustory, płuczki, pompy wody chłodzącej.	I**)
28	Walcowanie.	Napędy główne i pomocnicze walcowni, zgniataczki i walcownia gruba.	I**)
29	"	Walcowanie średnie i walcowanie drutu i bednarki.	II
30	"	Pompy wody chłodzącej do pieców grzewczych na walcowniach, a także w prasowniach i młotowniach.	I

L. p.	Nazwa oddziałów lub zakładów przemysłowych	Nazwa odbioru	Kategoria
4. ZAKŁADY PRZEMYSŁU METALI NIEŻELAZNYCH			
31	Huty miedzi.	Konwertor.	I
32	" "	Mieszalnik (mixer).	I
33	" "	Dmuchawa.	I
34	" "	Hala lejnicza (suwnice).	I
35	" "	Piece indukcyjne.	I
36	" "	Pompy wody chłodzącej.	I
37	" "	Wanny elektryczne do miedzi oraz pompy elektrolitu.	II
38	" "	Agregaty paro-powietrzne, suwnice, karuzele odlewnicze.	II
39	Huty cynku.	Wanny elektrolityczne do cynku i urządzenia pomocnicze stacji prostowników względnie przetwornic (pompy, wentylatory).	I
40	" "	Pompy elektrolitu, pompy wody chłodzącej.	II
41	" "	Piece indukcyjne.	I
42	" "	Zgęszczacze.	II
43	" "	Napędy pieców obrotowych.	II
44	" "	Napędy transporterów, suwnic w halach produkcyjnych, napędy młynów gniotowników.	II
45	" "	Prażalnie (wentylatory odciągowe szkodliwych gazów).	II
46	" "	Elektrofiltry (Cotrelle).	II
47	" "	Napędy pomp, wentylatorów i dmuchaw w fabrykach kwasu siarkowego.	II
48	Huty aluminium.	Wanny elektrolityczne i elektrorefinacyjne.	I
49	" "	Piece indukcyjne.	I
50	" "	Wytwornie tlenku aluminium	II
51	Huty magnezu.	Pompy próżniowe.	I
52	" "	Piece oporowe do redukcji.	II
53	" "	Piece oporowe do topienia i rafinacji.	II
54	Huty ołowiu.	Piece szybkie i dmuchawy oraz pompy wodne tych pieców.	I
55	" "	Wszystkie pozostałe agregaty.	II-III
56	" "	Warsztaty mechaniczne i wszelkiego rodzaju inne urządzenia nie wymienione.	III

L. p.	Nazwa oddziałów lub zakładów przemysłowych	Nazwa odbioru	Kategoria
57	Walcownia metali nieżelaznych.	Piece indukcyjne i piece oporowe odstojowe.	I
58	Walcownia metali nieżelaznych.	Piece do żarzenia.	II
59	" " "	Napędy urządzeń odlewniczych ciągłych lub półciągł.	II
60	" " "	Napędy walcarek, tłoczni.	II
5. KOPALNICTWO			
a) Kopalnie węgla i rudy.			
61	Urządzenia na powierzchni.	Maszyna wyciągowa.	II
62	" " "	Pochylnia hamulcza.	III
63	" " "	Wentylatory głównego przewietrzania.	I**)
64	Urządzenia pod ziemią.	Pompy odwadniające.	I
65	" " "	Wentylatory głównego przewietrzania.	I**)
66	" " "	Urządzenia transportu i załadunku.	III
67	Urządzenia wzbogacenia rudy (węgla).	Kruszarki, transportery, młyny.	III
68	" " " "	Sortownie.	II
69	" " " "	Pompy.	II
70	" " " "	Przetłocznie gazu.	I
71	" " " "	Maszyny flotacyjne.	III
72	" " " "	Zgęszczacze.	I**)
b) Zakłady przemysłu naftowego.			
73	Kopalnictwo.	Urządzenia wierceń obrotowych.	I**)
74	"	Urządzenia gazoliniarni.	II
75	Rafineria.	Urządzenia selektywne rafinacji.	I
76	"	Pozostałe urządzenia.	II
c) Zakłady przemysłu solnego.			
77	Warzelnie.	Próżniowe urządzenia wyparowe.	II
6. ZAKŁADY PRZEMYSŁU GUMOWEGO			
78	Zakłady Przemysłu Gumowego.	Regeneracja, fabrykacja opon, z wyjątkiem sprężarek i pomp, które podpadają pod kategorię.	II—III
79	" " "	F-ki kaloszy, prócz sanitarnotechn. urządzeń wentylacji pomieszczeń z oparami benzyny, które podpadają do kategorii.	I III II
7. FABRYKI CELULOZY			
80	" " "	Oddział drzewny.	III
81	" " "	Produkcja celulozy siarczynowej z wyjątkiem urządzeń do wentylacji pomieszczeń z oparami żrącymi, które podpadają do kategorii.	I**)
82	" " "	Regeneracja ługu.	I—II
8. FABRYKI PAPIERU			
83	" " "	Oddział papierniczy. Oddział kartonaży. Oddział drzewny i masy drzewnej.	II III II—III
9. ZAKŁADY PRZEMYSŁU CEMENTOWEGO			
84	Zakłady Przemysłu Cementowego.	Piece obrotowe.	II
85	" " "	Łamacze, młyny surowca, młyny węglowe i młyny cementowe.	II
86	" " "	Pozostałe oddziały, kamieniołomy, składowiska.	III

L. p.	Nazwa oddziałów lub zakładów przemysłowych	Nazwa odbioru	Kategoria
	10. ZAKŁADY PRZEMYSŁU WŁÓKIENNICZEGO		
87	a) Przemysł bawełniany.	Wykończalnie. Przędzalnie, tkalnie.	II II****)
88	b) Przemysł wełniany.	Pozostałe napędy. Wykończalnie. Przędzalnie, tkalnie.	III II II****)
89	c) Przemysł włókien łykowych.	Pozostałe napędy. Tkalnie z krosnami ciężkimi i przędzalnie.	III II****)
90	d) Przemysł jedwabniczo-galanteryjny.	Zamarzalnie, rozmatarki, skręcalnia i tkalnia jedwabiu naturalnego.	II****)
91		Pozostałe oddziały.	III
92	e) Przemysł dziewiarski.		
93		Oddziały pończosznice. Pozostałe oddziały.	II****) III
94	f) Przemysł roszarniczny.	Oddziały.	III
95	g) Przemysł artykułów i tkanin technicznych.		
96		Skręcalnia i tkalnia artykułów ciężkich i specjalnych.	II****)
97		Oddział mech. obróbki cieplnej materiałów specjalnych.	II
98		Zakłady produkcji czóten tkackich. Pozostałe oddziały.	II****) III
99	h) Przemysł odzieżowy.		
100		Oddziały produkcji seryjnej. Pozostałe oddziały.	II III
	11. ZAKŁADY PRZEMYSŁU SKÓRZANEGO		
101			
102		Oddziały produkcji seryjnej. Pozostałe oddziały.	II****) III
	12. ZAKŁADY PRZEMYSŁU DRZEWNEGO		
103		Oddziały.	III
	13. ZAKŁADY PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH		
104		Oddziały.	III
	14. ZAKŁADY PRZEMYSŁU SZKLARSKIEGO		
105			
106		Oddziały formowania, szlifiernie, zapalarnie i opękarnia. Pozostałe oddziały.	II III
	15. ZAKŁADY PRZEMYSŁU ROLNO-SPOŻYWCZEGO		
107	a) Przemysł cukrowniczy. Cukrownie.	Główne urządzenia wodociągowe, stacje wirówek.	II
108	Samodzielne suszarnie wysłodków, cykorii i buraków.	Bębny suszarnicze ogrzewane własnymi paleniskami.	I
109	b) Przemysł tłuszczowy. Olejarnie posiadające ekstraktownie benzynowe.	Urządzenia chłodnicze do benzyny.	I
110	Fabryki kleju, mydła i proszków, olejarnie-tłocznie.		II—III

L. P.	Nazwa oddziałów lub zakładów przemysłowych	Nazwa odbioru	Kategoria
111	Fabryki pasty, fabryki świec.		III
112	c) Przemysł tytoniowy.	Urządzenia klimatyzacyjne komory fermentacyjnej.	II
113	d) Przemysł spirytusowy. Zakłady spirytusu odwodnionego.	Urządzenia chłodnicze.	I
114	Gorzelnie przemysłowe i octownie, rektyfikacje spirytusu.	Urządzenia chłodnicze.	II
115	e) Przemysł ziemniaczany. Zakłady przemysłu ziemniaczanego (krochmalnie, syropiarnie, dekstrynownie, płatkownie, klejownie).		II
116	Zakłady pobierające prąd do celów pomocniczych oraz wszystkie zakłady w okr. międzykampanijnym.		III
117	f) Przemysł piwowarsko-słodowniczy. Browary duże i słodownie mechaniczne.	Urządzenia chłodnicze, bębny słodownicze.	II
118	Browary i słodownie małe.		III
119	g) Przemysł drożdżowy.	Urządzenia do przewietrzania i chłodzenia.	II
120	h) Przemysł owocowo-warzywny. Przetwórnice owocowe.	Maszyny produkcyjne.	II—III
121	i) Przemysł zielarski.		III
122	j) Przemysł kosmetyczny.		III
123	k) Przemysł kawowy. Zakłady kawowe.	Piece obrotowe (prażki).	I
124	Makaroniarnie.		III
125	Fabryki koncentratów spożywczych.		III
126	l) Przemysł cukierniczy. Fabryki cukiernicze.		II—III
127	Fabryki pieczywa cukierniczego.	Piece piekarnicze.	III

Uwagi: **) lub ***) oznacza możliwość zaszeregowania do kategorii II-ej lub III-ej na podstawie analizy.

Adres Redakcji: Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego, Departament Organizacyjno-Prawny, Warszawa, Plac Trzech Krzyży 5.

Wydawca: Polskie Wydawnictwa Gospodarcze, Przedsiębiorstwo Państwowe, Warszawa, ul. Poznańska 15, tel. 860-71 w. 36.

PRENUMERATA: kwartalna 18 zł, półroczna 36 zł, roczna 72 zł

Zamówienia i wpłaty na prenumeratę przysyłają wszystkie urzędy pocztowe oraz listonosze,

Zamówienie CP1-P/C-49 z dnia 14.VI.53 r., podpisano do druku dnia 26.VI.53 r., druk ukończono 30.VI.53 r.

Nakład 17806 egz. Papier druk. sat. kl. VII:A¹/60 gr. ark 3.

Zam. 3060/c. Druk. „Dom Słowa Polskiego“, Warszawa, Plac Kazimierza Wielkiego.

4-B-17148

CENA NUMERU 2 ZŁ.

B I U L E T Y N

Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego

Warszawa, 2 lipca 1953 r.

Nr 19

Poz. 79-82

T R E Ś Ć :

ZARZĄDZENIA PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO:

Poz. 79 — Nr 150 z dnia 13.VI.1953 r. w sprawie cen na mleko, śmietankę i produkty uboczne przy produkcji mleczarskiej w obrocie między gospodarstwami rolnymi podległymi Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych a zakładami mleczarskimi podległymi Ministerstwu Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego.

Poz. 80 — Nr 155 z dnia 18.VI.1953 r. w sprawie zasad zlecania oraz finansowania prac w zakresie normatywów technicznych projektowania budownictwa w ministerstwach (centralnych urzędach), central-

nych zarządach oraz instytucjach naukowo-badawczych.

PISMA OKÓLNE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO:

Poz. 81 — Nr 15 z dnia 8.VI.1953 r. w sprawie nadsyłania do Centralnego Instytutu Ochrony Pracy wzorów odzieży specjalnej i sprzętu ochrony osobistej oraz próbek tkanin i innych materiałów używanych do produkcji tej odzieży i sprzętu.

Poz. 82 — Nr 16 z dnia 16.VI.1953 r. w sprawie wyjazdów delegatów na Zjazd naukowo-techniczny, poświęcony problemom chemicznej przeróbki węgla.

SPROSTOWANIE

79.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 150 z dnia 13 czerwca 1953 r.

(znak: CE-6-A-34-3)

w sprawie cen na mleko, śmietankę i produkty uboczne przy produkcji mleczarskiej w obrocie między gospodarstwami rolnymi podległymi Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych a zakładami mleczarskimi podległymi Ministrowi Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego.

W celu ustalenia jednolitych zasad obliczania należności za mleko, śmietankę i produkty uboczne przy produkcji mleczarskiej w obrocie między gospodarstwami rolnymi podległymi Ministrowi Państwowych Gospodarstw Rolnych zwanymi dalej gospodarstwami rolnymi a zakładami mleczarskimi, podległymi Ministrowi Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego, zwanymi dalej zakładami mleczarskimi, zarządza się w porozumieniu z Wiceprezesem Rady Ministrów, co następuje:

§ 1. 1. Za 1 litr dostarczonego przez gospodarstwa rolne mleka czystego, świeżego, naturalnego i pełnotłustego o zawartości tłuszczu nie niższej jak 2,6%¹ oraz o kwasowości nie wyższej niż 8° SH, ustala się cenę w wysokości zł 0,90 przy zawartości tłuszczu 3,15% (litr przeliczeniowy).

2. W przypadku dostawy mleka o zawartości tłuszczu wyższej lub niższej niż 3,15%¹ podstawą do rozliczenia jest ilość litrów faktycznie dostarczonych wyrażona w litrach przeliczeniowych oraz cena zł 0,90 za 1 litr przeliczeniowy. Przy przeliczeniu na litry przeliczeniowe stosuje się zaokrąglenia niepełnego litra w górę.

Przykład: w dostarczonych 1000 litrach stwierdzono zawartość tłuszczu 2,8%¹ a więc ilość jednostek tłuszczowych w dostarczonym mleku wynosi 2.800 (1000 × 2,8) podczas, gdy ilość tych jednostek w mleku o ustalonej cenie zł 0,90 wynosi 3.150 (1000 × 3,15), stosunek dostarczonych jednostek tłuszczowych do przyjętych za podstawę do przeliczenia (2.800 : 3.150) daje po zaokrągleniu 889 litrów przeliczeniowych, a po przemnożeniu przez cenę zł 0,90 — łączną wartość dostarczonego mleka w wysokości zł 800,10.

§ 2. 1. Za 1 litr mleka czystego, świeżego, naturalnego i pełnotłustego, o zawartości tłuszczu nie niższej niż 2,6%¹ oraz o kwasowości powyżej 8° SH lecz nie przekraczającej 10° SH, zakupywanego przez zakłady mleczarskie lecz nie zaliczonego na poczet obowiązkowych dostaw, ustala się cenę zł 0,65 przy zawartości tłuszczu 3,15%¹.

2. W przypadku dostawy mleka o zawartości tłuszczu wyższej lub niższej niż 3,15%¹ podstawą do rozliczenia jest ilość litrów faktycznie dostarczonych, wyrażona w litrach przeliczeniowych oraz cena zł 0,65 za 1 litr przeliczeniowy.

3. Mleko o zawartości tłuszczu niższej niż 2,6%¹ lub o kwasowości wyższej niż 10° SH nie jest zakupywane przez zakłady mleczarskie.

§ 3. 1. Za jednostkę tłuszczu w 1 litrze śmietanki, odpowiadającej obowiązującym normom jakościowym dla śmietanki nadającej się do pasteryzacji, dostarczonej na poczet obowiązkowej dostawy mleka w rejonach ustalonych przez Ministra Państwowych Gospodarstw Rolnych i Ministra Przemysłu Mięsnego i Mleczarskiego oraz Ministra Skupu, ustala się cenę zł 0,23.

2. Dla określenia wysokości dostawy obowiązkowej śmietankę przelicza się na mleko o zawartości tłuszczu 3,15%¹ na podstawie jednostek tłuszczu zawartych w śmietance.

§ 4. 1. Za 1 litr mleka odtłuszczonego, zakupywanego przez gospodarstwa rolne od zakładów mleczarskich w ilości nie przekraczającej 80% mleka dostarczonego w ramach obowiązkowych dostaw ustala się cenę w wysokości zł 0,27.

2. Podstawą do ustalenia stosunku mleka zakupywanego do dostarczonego jest rzeczywista ilość mleka dostarczonego w ramach obowiązkowych dostaw.

3. Na terenach działania poszczególnych zakładów mleczarskich produkujących mleko spożywcze, proszek mleczny i sery, podany w pkt. 1 stosunek mleka zakupywanego do dostarczonego w ramach obowiązkowych dostaw może być obniżony na podstawie porozumienia Ekspozytury Wojewódzkiej Centralnego Zarządu Przemysłu Mleczarskiego i Okręgowego Zarządu Państwowych Gospodarstw Rolnych do wysokości uzasadnionej planami produkcyjnymi zakładów mleczarskich.

4. Za 1 litr maślanki zakupywanej przez gospodarstwa rolne od zakładów mleczarskich ustala się cenę zł 0,27.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 13 czerwca 1953 r. z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1953 r.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. E. Szyr

w porozumieniu:

WICEPREZES RADY MINISTRÓW

T. Gede

80.

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

Nr 155 z dnia 18 czerwca 1953 r.

(znak: GKOP-I-VIII-161/53)

w sprawie zasad zlecenia oraz finansowania prac w zakresie normatywów technicznych projektowania budownictwa w ministerstwach (centralnych urzędach), centralnych zarządach oraz instytutach naukowo-badawczych.

W związku z uchwałą Nr 109 Prezydium Rządu z dnia 21 lutego 1951 r. w sprawie oszczędności w budownictwie (Mon. Polski Nr A-16, poz. 220), zmienioną uchwałą Nr 613 Prezydium Rządu z dnia 18 sierpnia 1951 r., w celu zapewnienia jednolitego postępowania przy zlecaniu prac w zakresie normatywów technicznych projektowania budownictwa, ustaleniu wysokości wynagrodzenia za te prace i opiniowaniu opracowanych projektów normatywów oraz sposobu wypłaty wynagrodzenia zarządza się, co następuje:

§ 1. Zlecenie opracowania normatywów technicznych projektowania budownictwa, dalej zwanych „normatywami“, za odrębnym wynagrodzeniem, może nastąpić tylko w przypadku, gdy prace te nie wchodzą do zakresu obowiązków służbowych pracowników komórek organizacyjnych ministerstw (centralnych urzędów), centralnych zarządów, instytutów naukowo-badawczych lub komisji resortowych, powołanych do opracowania określonych zagadnień, albo też gdy opracowanie to nie może być wykonane przez pracowników w ramach ich obowiązków służbowych.

§ 2. Zlecenie na wykonanie prac, o których mowa w § 1, może wydać kierownik właściwej komórki organizacyjnej, a w komisji powołanej do opracowania określonych zagadnień — jej przewodniczący.

§ 3. Prace zleczone, o których mowa w § 1, mogą być wykonywane przez pracowników własnych ministerstwa (cen-

tralnego urzędu), centralnego zarządu lub instytutu naukowo-badawczego, albo przez pracowników innych resortów lub jednostek tylko w godzinach pozasłużbowych. Ogólna suma wynagrodzenia za prace zleczone nie może przekraczać dla danego pracownika w stosunku miesięcznym 50% jego miesięcznego wynagrodzenia brutto.

§ 4. 1. Zlecenie opracowania normatywu powinno być dla pracownika własnego dokonane pisemnie przez kierownika właściwej komórki (w komisji — przez jej przewodniczącą), a w przypadku zlecenia opracowania normatywu pracownikowi innej jednostki — powinna być zawarta z nim umowa.

2. Zlecenie oraz umowa, o których mowa w ust. 1, powinny dokładnie określać przedmiot i zakres pracy, która ma być wykonana, termin wykonania, ilość godzin potrzebnych do wykonania, wysokość i podstawę obliczenia wynagrodzenia oraz terminy i warunki wypłaty wynagrodzenia, zgodnie z postanowieniami niniejszego zarządzenia.

§ 5. 1. Za podstawę obliczenia wynagrodzenia za prace, o których mowa w § 1, należy przyjąć stawki godzinne, obliczone wg. poniższej tablicy:

Tablica obliczenia stawek godzinnych

Tematyka określająca stopień trudności normatywu	Wysokość stawki godzinnej
Rozwiązania kompleksowe zakładów wielkoprzemysłowych; plany generalne zakładów przemysłowych; kompleksowe rozwiązania budowy kolei, łączności, mostów, robót inżynierskich lądowo-wodnych; specjalnie trudne i mające duże znaczenie z punktu widzenia przydatności dla gospodarki państwowej rozwiązania budownictwa nieprzemysłowego, z uwzględnieniem konieczności pionierskich rozwiązań we wszystkich przypadkach.	18—21 zł
Rozwiązania elementów produkcyjnych zakładów wielkoprzemysłowych; rozwiązania zakładów przemysłowych, urządzeń i inwestycji nieprzemysłowych, wymagających powołania wybitnych fachowców, znawców danego zagadnienia; wielkie kompleksy budynków z zakresu kultury, zdrowia, nauki itp. z uwzględnieniem trudności zdobycia danych źródłowych i pionierskich rozwiązań.	15—18 zł
Rozwiązania elementów usługowych zakładów wielkoprzemysłowych; rozwiązania budownictwa mieszkalno-komunalnego i wiejskiego o skomplikowanej funkcjonalności, architektury i konstrukcji; rozwiązania dużych hurtowni i magazynów.	12—15 zł
Inne rozwiązania z zakresu budownictwa nieprzemysłowego; rozwiązania oparte na poprzednio wydanych normach polskich i zagranicznych, istniejących projektach i piśmiennictwie fachowym, nowelizacja i rewizje istniejących normatywów.	9—12 zł

2. Przed złożeniem rocznych, względnie dodatkowych preliminarzy wydatków, przewidzianych na prace w zakresie normatywów, ministerstwa i centralne urzędy uzgodnią z Główną Komisją Oceny Projektów Inwestycyjnych przy Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (PKPG) proponowane stawki godzinne za opracowanie poszczególnych rodzajów normatywów oraz ilość godzin potrzebną na opracowanie tych normatywów.

§ 6. 1. Wysokość wynagrodzenia oblicza się wg ilości godzin niezbędnych na opracowanie normatywu.

2. Ostateczne ustalenie wysokości wynagrodzenia następuje po komisyjnym przyjęciu i wstępnym zakwalifikowaniu opracowanego projektu normatywu przez komisję na szczeblu resortu.

3. W przypadku, gdy opracowanie dokonane zostało przez kilku pracowników, wynagrodzenie ustalone za całość pracy, zgodnie z § 5 ust. 1, dzieli się pomiędzy nich w częściach równych, chyba że istnieje pisemna pomiędzy nimi umowa co do innego podziału wynagrodzenia.

§ 7. 1. Opinie dotyczące opracowanych normatywów powinny być w zasadzie uzyskiwane nieodpłatnie, w drodze ankietowania lub konferencji oficjalnych przedstawicieli stron zainteresowanych.

2. W przypadkach, w których uzyskanie opinii, w trybie określonym w ust. 1 nie jest możliwe, projekty normatywów mogą być opiniowane w formie koreferatów na piśmie, przez jednego lub kilku wybitnych fachowców, znawców zagadnienia.

3. Wysokość opłat za koreferat określa komisja zatwierdzająca normatywy na danym szczeblu, w zależności od wartości i zakresu opracowania koreferatu i w oparciu o stawki, stalone w § 5 ust. 1, po stwierdzeniu właściwego wykonania koreferatu.

§ 8. Ustala się następujący sposób wypłat wynagrodzenia za prace, o których mowa w § 1:

- a) — 25% po udzieleniu zlecenia lub podpisaniu umowy,
- b) — 25%¹ po komisyjnym przyjęciu i wstępnym zakwalifikowaniu opracowanego projektu normatywu przez komisję na szczeblu resortu (§ 6 ust. 2),
- c) — 50%¹ po przyjęciu i zaakceptowaniu projektu normatywu: grupy III — przez właściwego ministra (prezesa centralnego urzędu), grupy I i II — przez Przewodniczącego PKPG.

§ 9. 1. W razie niewykonania zleczonej pracy w określonym terminie, zleceniodawca może cofnąć zlecenie (rozwiązać umowę) bez uprzedniego wezwania i udzielenia dodatkowego terminu przez złożenie oświadczenia na piśmie.

W tym przypadku zleceniobiorca obowiązany jest zwrócić zleceniodawcy otrzymaną zaliczkę. Strony mogą przedłużyć termin określony w zleceniu (umowie) w drodze porozumienia stwierdzonego pismem.

2. W przypadku niezaakceptowania opracowanego projektu normatywu przez komisję na szczeblu ministerstwa (§ 6 ust. 2), odmowy dokonania poprawek bądź niewykonania ich w określonym terminie przez zleceniobiorcę, lub po uznaniu przez wymienioną komisję, że dostarczone poprawki nie dają podstawy do przyjęcia pracy — umowę zlecenia rozwiązuje się bez udzielenia dodatkowego terminu i składania oświadczenia przez zleceniodawcę.

W tym przypadku suma pierwszej zaliczki (§ 8 lit. a) przepada na rzecz zleceniobiorcy.

§ 10. Finansowanie prac normatywnych objętych niniejszym zarządzeniem odbywa się zgodnie z postanowieniami powołanej na wstępie uchwały Nr 613 Prezydium Rządu z dnia 18 sierpnia 1951 r.

§ 11. Zarządzenie obowiązuje od dnia 1 lipca 1953 roku.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. E. Szyr

81.

**PISMO OKÓLNE
PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

Nr 15 z dnia 8 czerwca 1953 r.

(znak PN7C—09—11)

w sprawie nadsyłania do Centralnego Instytutu Ochrony Pracy wzorów odzieży specjalnej i sprzętu ochrony osobistej oraz próbek tkanin i innych materiałów używanych do produkcji tej odzieży i sprzętu.

W związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 322 z dnia 8 października 1952 r. w sprawie projektowania i zatwierdzania wzorów odzieży specjalnej i sprzętu ochrony osobistej (Biuletyn PKPG Nr 42, poz. 204) i zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 83 z dnia 26 marca 1953 r. w sprawie zatwierdzania wzorów odzieży specjalnej i sprzętu ochrony osobistej (Biuletyn PKPG Nr 10, poz. 51) Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego wyjaśnia:

Powołane wyżej zarządzenia nakładają na niektóre jednostki gospodarki społecznej a w szczególności na zakłady produkujące odzież specjalną (odzież ochronną i roboczą) oraz sprzęt ochrony osobistej obowiązek nadsyłania do Centralnego Instytutu Ochrony Pracy (CIOP) projektów wzorów i wzorów tej odzieży i sprzętu.

Biorąc pod uwagę, że projekty wzorów i wzory nadsyłane są do CIOP w celu zbadania ich i wydania orzeczenia co do ich przydatności, powinny one być nadsyłane nieodpłatnie.

Powyższe wyjaśnienie odnosi się również do przypadków nadsyłania na żądanie CIOP próbek tkanin i innych materiałów używanych do produkcji odzieży i sprzętu w ilości niezbędnej do przeprowadzenia badań a także do przypadków przesyłania omawianych artykułów na zlecenie CIOP do innych placówek naukowo-badawczych w celu przeprowadzenia badań.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. F. Blinowski

82.

**PISMO OKÓLNE
PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO**

Nr 16 z dnia 16 czerwca 1953 r.

w sprawie wyjazdów delegatów na Zjazd naukowo-techniczny, poświęcony problemom chemicznej przeróbki węgla.

W związku ze Zjazdem naukowo-technicznym, organizowanym przez Polską Akademię Nauk, przy współudziale Ministerstwa Górnictwa i Ministerstwa Przemysłu Chemicznego, i poświęconym problemom chemicznej przeróbki węgla, który odbędzie się w dniach 23—25 września 1953 r. w Gliwicach, Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego wyjaśnia, że wyjazd delegatów zaproszonych na powyższy Zjazd należy traktować na równi z wyjazdem służbowym.

Zakłady pracy powinny wystawiać delegatom delegacje służbowe i pokryć koszty podróży delegatów z miejsca pracy do Gliwic i z powrotem oraz diety za czas przejazdu w obie strony.

PRZEWODNICZĄCY PAŃSTWOWEJ KOMISJI
PLANOWANIA GOSPODARCZEGO w z. E. Szyr

SPROSTOWANIE

W zarządzeniu Przewodniczącego PKPG Nr 75 z dnia 19 marca 1953 r. w sprawie trybu zaopatrzenia i dystrybucji artykułów śrubowych (Biuletyn PKPG Nr 9, poz. 46) prostuje się następujące błędy:

strona	szpalta, rubryka, wiersz lub pozycja	jest omyłkowo	powinno być
66	szpalta 2, wiersz 19 od góry	(PN H-84206)	(PN/H-84206)
66	szpalta 2, wiersz 20 od góry	odpowiadającej	odpowiadający
67	szpalta 2, wiersz 6 od dołu	§ 23 ust. 2 i 3	§ 24 ust. 2 i 3
68	rubryka „Pozycja wykazu“ — poz. 12—17	12—17	13—17
68	rubryka „Uwaga“ wiersz 5 od dołu	M 16, M 22, M 24	M 16, M 20, M 22, M 24
69	rubryka „Grupa maszyn“ wiersz 5 od góry	38	38 b
69	rubryka „Artykuł“, wiersz 13 od góry	∅ M3 (1/8") — M5 (1/16")	∅ M3 (1/8") — M5 (3/16")
72	rubryka „Składy“, poz. 1	Bydgoszcz — ul. Leona XIII Nr 12	Toruń, ul. 22 Lipca 33/35
72	rubryka „Składy“, poz. 2	ul. Ratajczaka 2	ul. Spichrzowa 25
72	rubryka „Składy“, poz. 3	ul. Piotrkowska 102	ul. Obrońców Stalingradu 107
72	rubryka „Składy“, poz. 8	ul. Śląska 41	ul. Wandy Zieleńczyk 41
72	rubryka „Składy“, poz. 11	Bytom, ul. Wrocławska Nr 5	Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki 1
72	rubryka „Składy“, poz. 12	ul. Handlowa 7/9	ul. Równoległa 51/53
72	rubryka „Terytorialny zasięg działania“, wiersz 5 od dołu	lubaniecki	lubliniecki

Adres Redakcji: Państwowa Komisja Planowania Gospodarczego, Departament Organizacyjno-Prawny, Warszawa, Plac Trzech Krzyży 5.

Wydawca: Polskie Wydawnictwa Gospodarcze. Przedsiębiorstwo Państwowe, W-wa, ul. Poznańska 15, tel. 860-71, w. 36

PRENUMERATA: Kwartalna 18 zł, półroczna 36 zł, roczna 72 zł.
Zamówienia i wpłaty na prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy pocztowe oraz listonosze.

Zamówienie CP¹P/C49/53, podpisano do druku dnia 29.6.53 r., druk ukończono 2.7.53 r.
Nakład 17.920 egz. Papier druk. sat. kl. VII/A¹/60 gr., ark. wyd. 0,4
Zam. 3195/c. Zakł. Graf. Dom Słowa Polskiego, Warszawa 4-B-16975

CENA NUMERU 2 ZŁ.